

ПОДГОТОВКА : 30'

НАСТАВА : 1 X 60'

АПСТРАКТ

Ова сценарио за учење го воведува концептот на етиката на новинарството, односно етичките принципи и добрите практики на кои се потпира одговорното новинарство. Дискусијата за етиката на новинарството главно се потпира на Етичкиот кодекс на меѓународното здружение на професионални новинари. Како што е опишано во овој кодекс, четирите столба на етичкото новинарство може да се сумираат на следниов начин:

БАРАЈТЕ ЈА ВИСТИНАТА И РЕПОРТИРАЈТЕ ЈА ИСТАТА - Етичкото новинарство треба да биде точно и фер. Новинарите треба да бидат искрени и храбри во собирањето информации, известувањето и толкувањето на информациите.

ДЕЛУВАЈ НЕЗАВИСНО - Највисоката и примарна обврска на етичкото новинарство е да и служи на јавноста.

БИДЕТЕ ОДГОВОРНИ И ТРАНСПАРЕНТНИ - што значи преземање одговорност за својата работа и објаснување на своите одлуки на јавноста.

МИНИМИЗИРАЈТЕ ЈА ШТЕТАТА - третирајте ги изворите, субјектите, колегите и членовите на јавноста како човечки суштества кои заслужуваат почит.

КЛУЧНИ ЗБОРОВИ

*Етика, Новинарство,
Моралност, Одговорност,
Транспарентност*

ОНЛАЈН ЕДУКАТИВНИ РЕСУРСИ

- Лекција за етика во новинарството од mediactiveyouth.net
- Друштво на професионални новинари – ДПН Етички кодекс е еден од највијателните и најконцизните показатели на етичкиот стандард во новинарството.
- Нивниот Етички кодекс е достапен **овде**
- Што е етика? – кратко YouTube видео

ЦЕЛТА НА ЛЕКЦИЈАТА

Целта на оваа лекција е учесниците да ја разберат огромната важност на етичките импликации и етиката во и на новинарството, и да сфатат дека новинарското пишување и известување носи огромна одговорност и има значајна општествена улога, а со тоа треба да се придржуваат до одредени професионални стандарди кои се засноваат на етички премиси.

РЕЗУЛТАТИ ОД ЛЕКЦИЈАТА

Студентите ќе се запознаат со основните етички принципи на новинарството и ќе разберат зошто тие се важни; тие подобро ќе го разберат основниот модел на комуникација и комуникациските функции.

Тие ќе сфатат дека новинарското пишување и известување носи огромна одговорност и има значајна општествена улога, и затоа треба да се придржуваат до одредени професионални стандарди кои се засноваат на некои етички премиси.

ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ЛЕКЦИЈАТА

1-5 минути: Загревање: - Ефективен начин за вклучување на учесниците и поставување заеднички очекувања за тоа што ќе научат е да се постават неколку прелиминарни прашања на оваа тема. Едукаторот ја воведува темата и содржината на часот, подготвува PowerPoint/Prezi презентација и Canvasapp; различни наставни методи: предавање, дискусија, саморефлексија.

5-55 минути: Користење на веб-ресурси како материјал за заедничко учење – во првите 10 минути учесниците зборуваат за етиката и моралот како концепти. Едукаторот прво пушта кратко видео од 90 секунди за етиката и го дискутира со учесниците. Потоа, во следните 10 минути дава пример за ситуација во која сте соочени со дилема и треба да го направите вистинскиот избор. Ова им помага на учесниците да го сфатат концептот на етиката и да размислуваат за доброто и погрешното.

Во следните 20 минути почнува да се дискутира за новинарска етика, а едукаторот ги презентира главните принципи и ги дискутира со учесниците:

БАРАЈТЕ ЈА ВИСТИНАТА И РЕПОРТИРАЈТЕ ЈА ИСТАТА - Етичкото новинарство треба да биде точно и праведно. Новинарите треба да бидат чесни и храбри во собирањето информации, известувањето и толкувањето на информациите;

ДЕЛУВАЈТЕ НЕЗАВИСНО - Највисоката и примарна обврска на етичкото новинарство е да и служи на јавноста;

БИДЕТЕ ОДГОВОРНИ И ТРАНСПАРЕНТНИ - преземање одговорност за својата работа и објаснување на своите одлуки на јавноста;

МИНИМИЗИРАЈТЕ ЈА ШТЕТАТА - третирајте ги изворите, субјектите, колегите и членовите на јавноста како човечки суштества кои заслужуваат почит.

Во последните 10 минути, едукаторот ја илустрира улогата на новинарството спомнувајќи ја аферата Вотергејт каде истражувачкото пишување на двајца млади новинари на Вашингтон пост доведе до отповикување на најмоќниот човек во светот, Никсон, и случајот Сноуден - како што тој тајно контактирал со новинарите на Гардијан и тие го заштитиле.

55-60 минути: Заклучок: Направете кратко резиме на лекцијата и поставете неколку прашања кои помагаат во поентирање на најважните пораки што би сакале да ги дадете.

МАТЕРИЈАЛИ / АЛАТКИ

Видео проектор, лаптоп/десктоп, интернет конекција, Moodle!

PowerPoint/Prezi презентација која е збогатена со визуелни материјали (слики и видео клипови) и фактички информации базирани на истражување.